

ASOCIAȚIA GRUPUL DE DEZVOLTARE LOCALĂ G.A.L CODRII DE ARAMĂ

RAPORT DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

PERIOADA EVALUATĂ: 15.12.2016-26.09.2025

Nr. 190 din 29.09.2025

PREFAȚĂ

Ce reprezintă documentul

Evaluarea strategiei de dezvoltare locală a GAL Codrîi de Aramă, se dorește a fi un studiu de profunzime, cu caracter socio-economic, efectuat cu scopul de a scoate în evidență, de a defini din punct de vedere cantitativ și calitativ, ceea ce s-a realizat până la momentul elaborării raportului. Acest raport urmărește să evidențieze rezultatele obținute în teritoriul GAL Codrîi de Aramă ca urmare a implementării SDL și impactul generat de aceasta, explicând principalele mecanisme care au stat la baza acestor rezultate. La baza autoevaluării stau datele colectate prin activitățile de monitorizare și raportare desfășurate pe durata implementării SDL, incluzând nivelul de absorbție al fondurilor, numărul proiectelor contractate și finalizate, obiectivele care au fost atinse și indicatorii de impact și de rezultat.

Raportul de evaluare reprezintă o analiză obiectivă, caracterizată prin intensitate, care vizează perioada de timp de la demararea implementării SDL și până la elaborarea prezentului document, care examinează sistematic, relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul, sustenabilitatea, performanța, succesul strategiei de dezvoltare locală, în speță, a proiectelor aflate în desfășurare sau finalizate prin intermediul GAL Codrîi de Aramă. Evaluarea urmărește scoaterea în evidență a aspectelor care funcționează, a celor care nu funcționează și mai ales, a cauzelor care le generează și sintetizează orientări pentru îmbunătățirea implementării și implicit a rezultatelor. Raportul de evaluare a implementării SDL GAL Codrîi de Aramă ca instrument de sinteză, își găsește utilitatea în următoarele aspecte:

- Ilustrează obiectiv stadiul implementării SDL la data de 26.09.2025;
- Contribuie la crearea unui cadru favorabil pentru îmbunătățirea strategiei de dezvoltare locală.

Acest Raport de evaluare permite exprimarea unor concluzii cu privire la activitățile realizate în cadrul implementării SDL, la aprecierea obiectivă a gradului în care acestea au fost eficiente sau sustenabile și analiza modului în care intervențiile realizate produc sau nu efecte. Evaluarea se distinge de procesul de monitorizare prin faptul că este o etapă ulterioară acesteia. Monitorizarea are rolul de a colecta și furniza informații esențiale, care pot fundamenta măsuri corective sau de ajustare. Evaluarea, ca exercițiu dedicat, valorifică datele și informațiile provenite din monitorizare, analizând în profunzime diferitele dimensiuni ale strategiei, la multiple niveluri de implementare, pentru a extrage concluzii și orientări strategice.

Contextul în care a avut loc evaluarea, în ce perioadă a avut loc evaluarea.

Elaborarea prezentului Raport de Evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală în teritoriul Asociației Grupul de Acțiune locală Codrîi de Aramă vizează întreaga perioadă de implementare a SDL. Evaluarea se concretizează într-un Plan de Evaluare, cu următoarele componente:

- Componenta generală LEADER, ce va cuprinde elemente de evaluare care să contribuie la evaluarea PNDR 2014-2020;
- Componenta specifică SDL, ce va cuprinde analiza privind implementarea SDL (îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL, evaluarea valorii adăugate la nivel local, impactul SDL în teritoriul GAL la nivel de management, animarea teritoriului, cooperare, implicare a partenerilor etc.).

Evaluarea implementării SDL s-a realizat în perioada iunie – septembrie 2025 și reflectă progresul implementării strategiei de la data încheierii contractului de finanțare subsecvent nr. 1 – 15.12.2016 și până la data de 15.09.2025.

Raportul de Evaluare reflectă progresul implementării SDL la data de 26.09.2025.

Toate activitățile pe care echipa de evaluare le-a desfășurat în vederea întocmirii acestui raport s-au derulat în perioada 20.06 – 26.09.2025. Până la data începerii evaluării, la nivelul GAL Codrii de Aramă implementarea SDL se raportează la valoarea totală a proiectelor contractate/plătite care reprezintă o proporție de 112%/92,96%, din totalul sumei alocate în cadrul SDL.

Prezentare echipa de evaluatori

Raportul de evaluare a strategiei de dezvoltare locală a GAL Codrii de Aramă s-a realizat prin utilizarea de resurse proprii, financiare și de personal. Echipa de evaluare, constituită din angajați ai GAL, deține o capacitate de analiză multidisciplinară, experții având la bază o pregătire în diferite domenii: management, economie, inginerie alimentară, silvicultură.

Echipa de evaluatori:

Gîngă Sorin- Marian – reprezentant legal de proiect al GAL Codrii de Aramă;

Păun Cristina – manager;

Gorbănescu Anda - responsabil cu verificarea, evaluarea, selecția și monitorizarea proiectelor;

Toma Alexandra - responsabil cu verificarea, evaluarea, selecția și monitorizarea proiectelor;

Capitolul I Rezumat

1.1 Principalele constatări ale evaluării

Evaluarea a relevat o serie de progrese, dar și dificultăți punctuale, în funcție de fiecare prioritate și domeniu de intervenție.

- ✓ Prioritatea 1 (DI 1B) - a urmărit creșterea capacității productive și posibilitatea de a integra lanțul de producție cu componentele de procesare și desfacere, abordare inovativă la nivelul GAL-ului. O implementare cu multe piedici dar care aduce în teritoriul GAL un exemplu de bune practici care poate fi urmat.
- ✓ Prioritatea 1 (DI 1C) - s-a constatat că strategia a sprijinit în mod real formarea profesională în sectorul agricol. Activitățile de animare a teritoriului au fost intensificate, contribuind la conștientizarea oportunităților de dezvoltare a competențelor în rândul agricultorilor, prin promovarea inovării și diversificării activităților agricole.
- ✓ Prioritatea 2 (DI 2A) – obiectivele stabilite au fost atinse integral, iar unele chiar depășite, ceea ce confirmă relevanța și eficiența acțiunilor întreprinse. Măsura a răspuns nevoilor identificate în analiza SWOT și chiar dacă pe parcursul implementării au fost unele dificultăți, aceasta a îndeplinit obiectivele stabilite și a adus plus-valoare teritoriului GAL.
- ✓ Prioritatea 3 (DI 3A), la momentul evaluării inițiale din 2018, s-a constatat că nu fusese depus niciun proiect aferent măsurii dedicate organizării lanțului alimentar scurt, aspect determinat în principal de reticența fermierilor față de asociere și de lipsa unor inițiative concrete în această direcție. Deși măsura a fost modificată din exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători, în acțiuni premergătoare aderării la o schemă de calitate europeană, fiind măsură atipică, documentele aferente deschiderii sesiunii nu au fost aprobate de către AFIR-SLIS și AM-PNDR. Prin urmare nu a fost deschisă sesiunea.
- ✓ Prioritatea 6 (DI 6A), care vizează sprijinirea întreprinderilor mici și crearea de locuri de muncă, s-a observat un grad ridicat de interes și o conștientizare tot mai mare din partea potențialilor beneficiari. Proiectele finanțate au contribuit la diversificarea activităților economice.
- ✓ Prioritatea 6 (DI 6B), orientată către dezvoltarea locală în zonele rurale, a fost remarcată o implicare activă a comunității și o dorință de valorificare a potențialului local. Proiectele sprijinite prin măsura M6.B.1/6B a contribuit la îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor locale de bază. Totuși, implementarea a fost afectată de constrângeri financiare și de întârzieri cauzate de birocratie și de modificările legislative.

1.2. Concluzii și recomandări

Prioritatea P1 – Domeniul de intervenție 1B: Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare - articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Concluzii: Implementarea Priorității 1 (DI 1B) a demonstrat că, în ciuda obstacolelor întâmpinate, investițiile orientate spre creșterea capacității productive și integrarea lanțului de producție–procesare–desfacere pot genera efecte semnificative pentru dezvoltarea locală. Abordarea inovativă aplicată la nivelul GAL a deschis perspective noi pentru consolidarea sectorului agroalimentar și pentru diversificarea activităților economice din teritoriu. Deși procesul de implementare a fost marcat de dificultăți, rezultatele obținute reprezintă un exemplu de bună practică, capabil să inspire și alți actori locali să inițieze proiecte similare. În acest fel, prioritatea a contribuit nu doar la dezvoltarea infrastructurii și a capacităților de producție, ci și la crearea unui model de lucru replicabil, cu impact pozitiv asupra sustenabilității și competitivității în teritoriu.

Recomandări: Consolidarea sprijinului pentru procesare și desfacere – extinderea finanțării și către etapele ulterioare producției (ambalare, branding, marketing) pentru a valorifica mai bine resursele locale dar și simplificarea procedurilor de implementare – reducerea birocrăției și sprijin tehnic mai consistent pentru beneficiari, pentru a diminua dificultățile întâmpinate.

Prioritatea P1 – Domeniul de intervenție 1C: Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier

Concluzii: În prezent, proiectul dedicat învățării pe tot parcursul vieții și formării profesionale a fost finalizat cu succes. Acesta a contribuit la consolidarea competențelor agricultorilor și la stimularea inovației și diversificării activităților desfășurate în mediul rural. Activitățile de animare și comunicare implementate în perioada 2018–2023 au reușit să promoveze formarea continuă ca instrument esențial de dezvoltare, iar interesul comunității pentru participarea la cursuri și programe de instruire este semnificativ mai ridicat față de perioada inițială.

Recomandări: Pentru viitoarele acțiuni, este necesară menținerea și extinderea activităților de formare profesională, cu accent pe noile tehnologii digitale, agricultură inteligentă și dezvoltare sustenabilă. De asemenea, se recomandă introducerea unor mecanisme de monitorizare post-formare pentru a urmări impactul asupra productivității și competitivității fermierilor.

Prioritatea P2 – Domeniul de intervenție 2A: Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;

Concluzii: Au fost încheiate un număr de 7 contracte de finanțare, având ca obiectiv principal îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole și facilitarea accesului acestora pe piață. Rezultatele înregistrate indică un impact concret în teritoriu, prin crearea a 18 locuri de muncă, fapt ce reflectă eficiența măsurilor dedicate restructurării și modernizării exploatațiilor.

Recomandări: Menținerea și adaptarea măsurilor dedicate modernizării fermelor deoarece a generat rezultate clare în economie locală. Este recomandată continuarea sprijinului, cu accent pe tehnologizare, digitalizare și sustenabilitate, dar și prin simplificarea procesului de accesare – reducerea sarcinilor administrative (în special pentru fermele mici) poate crește numărul solicitărilor și gradul de absorbție.

Prioritatea P3 – Domeniul de intervenție 3A: Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale;

Concluzii: Implementarea acestui domeniu de intervenție nu a putut fi demarată, întrucât sesiunea de depunere nu a fost deschisă și documentele necesare nu au fost aprobate. Din această cauză, nu există rezultate concrete raportabile în teritoriu.

Recomandări: Crearea de mecanisme de sprijin pregătitor, cum ar fi instruiți și ghiduri practice, care să faciliteze accesul producătorilor la finanțare. Valorificarea experiențelor din alte GAL-uri, unde măsuri similare au funcționat, pentru a evita blocajele administrative și a accelera implementarea.

Prioritatea P6 – Domeniul de intervenție 6A: Diversificarea, înființarea și dezvoltarea de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

Concluzii: Până în prezent, toate proiectele aferente acestei măsuri au fost implementate și finalizate, contribuind semnificativ la dezvoltarea antreprenorialului local și la crearea de noi locuri de muncă. Sprijinul acordat microîntreprinderilor a dus la diversificarea economiei rurale și la apariția unor inițiative inovatoare. Cererea ridicată a confirmat nevoia acută de finanțare în acest domeniu.

Recomandări: Pentru viitoarea perioadă de programare, este necesară majorarea bugetului alocat măsurilor dedicate antreprenorialului și diversificării activităților economice. De asemenea, este indicată dezvoltarea unor instrumente flexibile de finanțare și simplificarea procedurilor administrative pentru a sprijini rapid inițiativele cu potențial ridicat.

Prioritatea P6 – Domeniul de intervenție 6B: Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Concluzii: Proiectele aferente măsurii M6.B.1/6B au fost implementate integral, contribuind la dezvoltarea infrastructurii de bază și la îmbunătățirea calității vieții în teritoriu. Problemele identificate în 2018, legate de întârzieri și de deficitul de resurse, au fost depășite, iar rezultatele actuale demonstrează un impact pozitiv asupra atractivității teritoriului. În plus, implicarea sporită a comunității și sentimentul de apartenență față de GAL s-au consolidat.

De asemenea, construirea Centrului Multifuncțional a reprezentat o investiție cu impact direct asupra comunității, creând un spațiu modern destinat activităților sociale, culturale și educaționale. Prin diversitatea funcționalităților, centrul contribuie la creșterea calității vieții și la consolidarea capitalului social în teritoriu.

Recomandări: Pentru consolidarea rezultatelor, se recomandă continuarea investițiilor în infrastructură, dar și orientarea către proiecte cu valoare adăugată ridicată în domeniul cultural, turistic și social. Promovarea identității locale și stimularea spiritului comunitar trebuie menținute ca direcții strategice majore. Promovarea parteneriatelor locale, astfel încât centrul să devină un hub pentru inițiative culturale, educaționale și antreprenoriale dar și monitorizarea gradului de utilizare a infrastructurii, pentru a adapta permanent oferta de servicii la cererea reală din comunitate.

Prioritatea P6 – Domeniul de intervenție 6C: Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale.

Concluzii: Introducerea soluțiilor de e-guvernare a contribuit la modernizarea administrației publice locale prin folosirea instrumentelor digitale și a facilitat accesul cetățenilor la informații. Proiectul derulat a demonstrat potențialul ridicat al tehnologiei în îmbunătățirea relației dintre administrație și comunitate.

Recomandări: Investiții suplimentare în infrastructură digitală, pentru a asigura funcționalitatea optimă și securitatea datelor. Promovarea utilizării platformelor de către cetățeni, prin campanii de informare și instruiți practice dar și monitorizarea impactului și adaptarea permanentă a soluțiilor de e-guvernare la nevoile comunității.

Capitolul II Introducere

2.1 Scopul raportului de evaluare și obiectivele evaluării

Scopul evaluării presupune identificarea aspectelor cheie care pot fi schimbate în vederea creșterii relevanței, eficacității, eficienței, impactului strategiei și a plus-valorii metodei LEADER.

Scopul evaluării este acela de a identifica răspunsuri la următoarele întrebări:

- cum și în ce măsură au fost obținute rezultatele planificate;
- cum și în ce măsură abordarea LEADER/DLR (este eficientă comparativ cu alte instrumente);
- cum au fost utilizate resursele;
- care este percepția beneficiarilor;
- ce funcționează bine și ce nu.

Obiectivele evaluării

- sintetizarea modului în care s-a acționat pe parcursul implementării SDL, a modului cum au fost utilizate resursele și a rezultatelor și efectelor obținute. Întregul proces va fi bazat pe date și argumente solide, obiective astfel încât ulterior această sinteză să poată fi prezentată și susținută la diferite niveluri;
- evidențierea și explicarea aspectelor ce funcționează sau nu funcționează, a modului cum acestea funcționează, a motivelor pentru care ceva anume nu funcționează (factorii și mecanismele care influențează rezultatele SDL) contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare a strategiei viitoare.

2.2. Structura Raportului de Evaluare a implementării SDL GAL Codrii de Aramă și a metodelor de evaluare utilizate.

Metodologia utilizată pentru elaborarea Raportului de Evaluare a implementării SDL a fost adoptată în conformitate cu prevederile Ghidului de Evaluare a SDL și precizările Biroului evaluare al MADR - DGDR- AM PNDR, referitoare la Temele de evaluare a implementării SDL transmise către GAL Codrii de Aramă și presupune colectarea și analiza datelor obținute prin metode de evaluare calitative și cantitative: verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei; studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative, ancheta pe bază de chestionar, interviuri, analiza indicatorilor.

Ghidul de Evaluare a SDL și Temele de evaluare a implementării SDL precizate, de MADR - DGDR- AM PNDR, reprezintă o metoda transversala pentru toate întrebările de evaluare în timp ce colectarea și analiza datelor administrative fundamentează abordarea metodologica atribuită întrebărilor de evaluare. Colectarea și analiza datelor administrative a permis concentrarea pe aspectele procedurale (ex. analiza apelurilor de proiecte, a măsurilor din SDL lansate, a numărului de proiecte contractate/finalizate) și pe realizările preliminare (ex. analiza indicatorilor financiari, de realizare și de rezultat).

Aferent domeniului literaturii de specialitate au fost asimilate Ghidul de Evaluare a SDL, Temele de evaluare a implementării SDL precizate, de MADR - DGDR- AM PNDR și Studiul de evaluare IN - RAI 2016 - Versiunea III - Septembrie 2017. Echipa de evaluatori a realizat o serie de analize a aspectelor specifice fiecărei măsuri din SDL și domeniu de intervenție, dificultăți și blocaje întâlnite, sugestii de îmbunătățire/revizuire a SDL.

Ancheta pe bază de chestionar a cuprins întrebări cu răspuns multiplu, iar informațiile colectate au fost utilizate pentru calcularea indicatorilor de rezultat specificați în SDL.

Interviurile au fost susținute prin aplicarea unor chestionare care includ întrebări pentru colectarea unor date amănunțite privind proiectele contractate. Dacă ancheta pe bază de chestionar a fost utilizată pentru colectarea datelor necesare pentru calcularea indicatorilor specificați în SDL, interviurile au fost utilizate pentru identificarea efectelor preliminare generate de proiectele aflate în implementare. Diferența principală între cele doua metode este reprezentata de faptul ca interviurile includ în principal întrebări deschise ce furnizează informații calitative, în timp ce ancheta pe bază de chestionar oferă informații de natura cantitativă, utile pentru calcularea valorilor indicatorilor specificați în SDL.

➤ Metodologia aferenta analizei privind atingerea obiectivelor

Analiza realizării obiectivelor Raportului de Evaluare a implementării SDL, este structurată astfel:

- a) Colectarea și analiza datelor disponibile din activitatea de monitorizare referitoare la aspectele procedurale (ex. apeluri de selecție, solicitanți, beneficiari), nivelul realizărilor (ex. indicatori de realizare) și performanța financiară (ex. indicatori financiari), date colectate în conformitate cu modificările care stau la bază fiecărei măsuri din SDL.

- b) Comparație între valoarea efectivă și valoarea previzionată pentru a analiza eventualele deviații (analiza cantitativă);
- c) Analiza constatărilor referitoare la deviații, interpretare adecvată a factorilor interni și externi. Factorii interni se referă cu precădere la procesul de implementare al SDL (achizițiile publice, legislația, dificultăți procedurale) în timp ce factorii externi corespund contextul SDL (fluctuații economice și sociale, progresul tehnologic, schimbări climatice, etc.)

Capitolul 3. Contextul Evaluării

3.1. Informații despre GAL

Asociația GAL Codrii de Aramă reprezintă un parteneriat public-privat având ca scop principal dezvoltarea teritoriului din zona central-vestică a județului Botoșani. Proiectul urmărește creșterea capacității de implementare a strategiilor de dezvoltare locală din raza de acțiune a Grupului de Acțiune Locală GAL Codrii de Aramă, prin antrenarea actorilor reprezentativi în activități care vor susține dezvoltarea rurală a teritoriului. Componenta acestui parteneriat este formată din **12 parteneri publici** (Comuna Brăești, Comuna Corlăteni, Comuna Dimăcheni, Comuna Leorda, Comuna Mihai Eminescu, Comuna Nicșeni, Comuna Roma, Comuna Știubieni, Comuna Ungureni, Comuna Văculești, Comuna Vorniceni și Orașul Bucecea), **4 parteneri civili** (Asociația Inima Satului Văculești, Asociația Artă și Suflet Botoșani, Asociația Vivat Roma (VIV.RO), Round Table 20 Botoșani) și **47 agenți economici** (COOPERATIVĂ AGRICOLĂ EUROLACT BRĂEȘTI; MICLIUC MARIA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; S.C. AGRICONSULT S.R.L.; S.C. COLI COM S.R.L.; CABINET MEDICAL VETERINAR BORCEA NICOLU-VALENTIN; S.C. DAAD PLANT S.R.L.; S.C. ECOPLANT SEM S.R.L.; S.C. AVONA STAR S.R.L.; ZOOTEHNIȘTII VIITORULUI COOPERATIVĂ AGRICOLĂ; DONȚU SABIN- GEORGE ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; SANDU GH. VIRGIL-PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ; CONDURACHE SIMONA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ; MORUZ ELENA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; RUSU IOAN- ROMICĂ ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; LIBERTATE ȘI PRIETENIE COOPERATIVĂ AGRICOLĂ; S.C. CÂȘLARIU S.R.L.; S.C. FELIX TRANSCOM S.R.L.; ZMĂU MIHAI- MARIUS PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ; EXIGENT AGROZON CONCEPT S.R.L.; S.C. CARPEN RUNC S.R.L.; S.C. DARE TO SMILE S.R.L. ; JIJIE BOGDAN- ALEXANDRU ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; CABINET MEDICAL- VETERINAR STRĂCHINARIU G. LIVIU; COOPERATIVA AGRICOLĂ AGROROM CEREAL GRUP; S.C. MISGIANICOM S.R.L.; S.C. ALFA BIT S.R.L.; S.C. IVANACHE S.R.L.; TEMCIUC ILIE ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ, TEMCIUC MARA ANDREEA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; S.C. MAP SURVEYING S.R.L.; BAZA SILOZ CEREAL- GRUP; TOLOCARU VIOREL PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ; CĂTUN PRELIPCA COOPERATIVĂ AGRICOLĂ; SOFIAN- IOAN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; S.C. GALACTIN SELF S.R.L.; MAFTEI VASILE PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ; PETRARIU GHEORGHE PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ; S.C. ATIFRUCT INDUSTRY S.R.L.; CROITORIA DIN SAT S.R.L., SARARIU VASILE ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; LA ISRAEL SERVICE S.R.L; FLORA FITOFARM CRIS S.R.L; PÎRVU CIPRIAN-MARIAN ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; PUȘCAȘU E.LAURA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; AURSULEȘ ION ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ; ALL&INA CLEAN DAY S.R.L.; ENACHE DIANA-OFELIA ÎNTREPRINDERE INDIVIDUALĂ.

Strategia de Dezvoltare Locală a fost elaborată de către o firmă de consultanță în perioada - ianuarie 2016 – aprilie 2016 și depusă spre evaluare de către unul din parteneri, respectiv SC Avona STAR SRL, Bucecea, deoarece la momentul depunerii Cererii de finanțare nr. F19100000011510700001 respectiv

luna mai 2015, GAL Codrii de Aramă nu avea Statut juridic, Încheiere judecătorească pentru înființarea Asociației fiind emisă la data de 17.07.2015.

GAL "Codrii de Aramă" a fost înființat ca un demers firesc, necesar și în extremis (fiind ultimul GAL înființat la nivelul județului Botoșani, acoperindu-se astfel întreg teritoriul acestuia cu programul LEADER), pentru a coagula deopotrivă resursele locale dar și o problemă comună valabilă la nivelul întregului teritoriu GAL și care își poate găsi rezolvare printr-o abordare integrată.

3.2 Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului

Strategia de dezvoltare locală a GAL Codrii de Aramă a fost structurată pe 7 măsuri ce vor fi descrise în continuare, precum și stadiul implementării măsurilor SDL la momentul începerii redactării raportului de evaluare.

M1.B1/1B Încurajarea inițiativelor asociative pentru a crește gradul de reprezentare, informare și dezvoltare a afacerilor agricole.

În urma analizei relației dintre exploatarea de subzistență și semi-subzistență cu piața, se impune, o mai bună valorificare a producției agricole. În contextul în care asocierea a constituit o pârgie în procesul de transformare a fermelor de semi-subzistență în ferme familiale comerciale, această măsură este extrem de importantă. Așadar, creșterea competitivității este condiționată de valorificarea pe piață a unor produse agricole corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ. Adaptarea producției la cerințele pieței poate fi accelerată semnificativ de asocierea producătorilor agricoli, care are drept consecință conștientizarea acestora asupra importanței aplicării unor tehnologii de producție unitare, corespunzătoare solicitărilor procesatorilor sau comerțului cu ridicata.

În teritoriul G.A.L. există foarte puține forme asociative cu scop economic funcționale în agricultură (asociații, cooperative).

Prin implementarea acestei măsuri s-a urmărit:

- Favorizarea competitivității agriculturii;
- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale;
- Creșterea gradului de asociere;
- Dezvoltarea produselor agricole și obținerea de valoare adăugată;
- Posibilitatea de a exploata rațional și responsabil în raport cu mediul terenurile agricole și pajiștile;
- Creșterea puterii de influențare a politicilor de către agricultori;
- Creșterea capacității productive și posibilitatea de a integra lanțul de producție cu componentele de procesare și desfacere, abordare inovativă la nivelul GAL-ului;
- Crearea de piață de desfacere pentru fermierii din amonte lanțului alimentar;
- Creșterea gradului de stabilitate și a viabilității fermelor din asociere.

M1.C.1/1C Creșterea nivelului de informare și a competențelor în domeniul managementului și organizării activităților agricole ale managerilor și lucrătorilor din ferme, prin acțiuni de formare profesională.

Implementarea acestei măsuri este vitală pentru teritoriu având în vedere că peste 90% din șefii de exploatare agricole au cunoștințe agricole de nivel practice necertificate, aspect ce influențează fundamental calitatea rezultatului activității productive agricole și alimentare. Astfel, evoluția și specializarea în agricultură necesită un nivel corespunzător de instruire tehnică, economică și juridică, inclusiv expertiza în tehnologii noi ale informației, pentru a corespunde cerințelor comunitare în domeniul fitosanitar, bunăstării animalelor, standardelor de calitate, sprijinind astfel mobilizarea populației și îmbunătățirea diversității locale în vederea creșterii atractivității zonei, a diversificării economiei și a calității vieții.

Prin implementarea acestei măsuri s-a urmărit:

- Favorizarea competitivității agriculturii;
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;

- Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă;
- Creșterea cantității și calității informațiilor de management și marketing ale activităților agricole;
- Creșterea competențelor agricole ale șefilor de exploatații agricole;
- Informare cu privire la metodele noi, inovative, moderne, prietenoase cu mediul de practicare a agriculturii;
- Creșterea productivității agricole;
- Creșterea gradului de informare și instruire;
- Dobândirea de competențe validate științific cu impact direct asupra gradului de rentabilitate a exploatației.

M2.A.1/2A Investiții în fermele agricole pentru creșterea competitivității afacerilor agricole, combaterea eroziunii și efectelor schimbărilor climatice prin investiții în activități de reducere a emisiilor gazelor cu efect de seră și protecția mediului, inclusiv prin înființarea de noi locuri de muncă.

În teritoriul G.A.L. Codri de Aramă sectorul agricol constituie un factor determinant pentru obținerea producțiilor agricole, precum și pentru menținerea calității peisajului și protecției mediului înconjurător. O mare parte din totalul populației active din teritoriu, este ocupată în acest sector. Astfel, măsura vizează încurajarea și susținerea întreprinzătorilor din domeniul agricol pentru înființarea și/sau dezvoltarea activităților agricole în comunele din teritoriul GAL, adresându-se acelor activități sau operațiuni agricole deficitare conform nevoilor rezultate din analiza diagnostic și a celei SWOT. Se încurajează certificarea de produse tradiționale care promovează identitatea teritoriului și investițiile în eficientizarea consumurilor de energie prin lucrări de anvelopare a sediilor fermelor și de producție agricolă. De asemenea se încurajează investițiile în reducerea emisiilor gazelor de seră, amoniacului metan, eroziunea solului, protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice.

Contribuțiile principale ca urmare a investițiilor în sectorul agricol sunt:

- Reducerea deșeurilor agricole și revalorificarea lor prin aplicare principiului piramidei inverse a alimentelor, protejând astfel și mediul;
- Înnoirea parcului auto agricol și la aplicarea de tehnologii conservative;
- Se încurajează aplicarea pășunatului rațional cu efect direct asupra mediului și rentabilității;
- Creșterea viabilității, modernizarea și restructurarea exploatațiilor agricole, în special a celor de dimensiuni mici și mijlocii, întinerirea generației de fermieri, consolidarea poziției pe piață a producătorilor agricoli.
- Stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Păstrarea și crearea de noi locuri de muncă;
- Încurajarea parteneriatelor prin susținerea formelor asociative (asociații de crescători de animale și/sau cooperative agricole) care își au sediul în teritoriul GAL.

M3.A.1/3A Creșterea transparenței și trasabilității procesului productiv agricol prin investiții privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare.

Această măsură oferă sprijin financiar fermierilor în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, stimularea proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, de promovare a produselor agricole și alimentare locale, crearea de piețe locale. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local. Sprijinul are drept scop realizarea lanțurilor scurte și protejarea produselor agricole și alimentare tradiționale și locale, în scopul includerii lor ca și componentă de bază a activităților de turism rural, menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea teritoriilor LEADER.

Acest sprijin care se acordă fermierilor contribuie nu numai la sporirea calității vieții în zonele LEADER, ci și la creșterea și diversificarea activităților de procesare a produselor agricole, crearea de branduri locale, de integrare în turismul rural și crearea de locuri de muncă. Proiectele sprijinite la nivelul strategiilor de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR.

Astfel măsoară:

- Încurajează dezvoltarea de produse cu origine sau denumire controlată și certificată, în acord cu normele europene în vigoare;
- Promovează recunoașterea calității produselor agro-alimentare care au o caracteristică senzorială influențată de aria geografică;
- Promovează asocierea în sectorul agro-alimentar.

M6.A.1/6C Dezvoltarea sectorului non-agricol rural prin investiții inovative în crearea și dezvoltarea de activități în domeniul producției și serviciilor inclusiv prin înființarea de locuri de muncă.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din spațiul rural prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri) fie pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă întreprinderile existente. Astfel se urmărește ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

Analiza diagnostic efectuată în teritoriu a subliniat în ceea ce privește prezența serviciilor destinate populației următoarele aspecte:

- Inexistența unor categorii de servicii care să valorifice resursele locale și potențialul local;
- Dificultățile unor categorii de persoane în a avea acces la servicii din cauza unor obstacole economice și fizice.

În acest context tipurile de servicii ce vor fi încurajate prin finanțările G.A.L. trebuie să se adapteze și să răspundă la gama tot mai mare de nevoi. Această măsură este menită să ofere răspunsuri la următoarele nevoi identificate în teritoriul G.A.L. Codrii de Aramă:

- asigurarea menținerii populației în teritoriu;
- promovarea creării de noi activități în sectorul serviciilor adresate populației în special în favoarea tinerilor;
- gradul scăzut de atractivitate al zonei;

Analiza SWOT evidențiază nivelul scăzut al veniturilor obținute din activități non-agricole în teritoriu așadar, se impune necesitatea creării de noi microîntreprinderi care vor revitaliza economia rurală prin crearea de locuri de muncă pentru populație în sectorul non-agricol și creșterea veniturilor acestora. Sprijinul vizat prin această măsură se adresează micro-întreprinderilor, precum și locuitorilor din teritoriul G.A.L. care doresc să desfășoare o activitate economică neagricolă, devenind antreprenori.

M6.B1/6B Creșterea coeziunii și responsabilității social-comunitare și culturale și a capacității UAT-urilor de a interveni și rezolva problemele comunității prin investiții în înființarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale, sociale, culturale și de intervenție.

Măsura contribuie la realizarea și/sau dezvoltarea infrastructurii sociale, educaționale și culturale care vor deservi nevoile legate de asistență medicală comunitară, socială și culturală a locuitorilor din teritoriul. De asemenea va contribui la creșterea capacității UAT-urilor de a interveni și soluționa problemele curente ale comunității, ce depășesc responsabilitatea individuală. Prin infrastructura dezvoltată pot fi asigurate următoarele servicii:

- servicii de permanență și asistență medicală primară comunitară;
- servicii de consultație și tratament stomatologic;
- servicii de analize medicale de laborator;
- servicii de asistență socială-refugiu temporar pentru mame și copii;

- servicii de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu;
- servicii de dezvoltare și educație timpurie;
- servicii auxiliare cu caracter administrativ, servicii sociale educaționale adresate familiilor defavorizate și cu risc de excludere socială, etnică și comunitară.

Realizarea obiectivelor măsurii ajută la inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale, conservarea și perpetuarea patrimoniului tradițional-cultural din teritoriul GAL, îmbunătățirea relațiilor interetnice și de asumare a identității, dezvoltarea de centre ce vor contribui la îmbunătățirea calității vieții persoanelor defavorizate și cu risc de excludere comunitară.

Prin implementarea acestei măsuri se urmărește:

- Dezvoltarea de infrastructură culturală și educațională, axată pe copii, cu abordare inovativă integrativă prin apel la metode moderne de informare și interacțiune (atelier tematice, jocuri de rol, promovare integrată de tradiții și obiceiuri etnice și culturale);
- Dotarea centrelor comunitare cu sisteme care utilizează energie regenerabilă și pune accent pe utilizarea tehnologiilor informaționale;
- Realizarea de acțiuni social-culturale de promovare și integrare a minorităților locale având în vedere fenomenul de neasumare publică a identității proprii de către minoritatea romă;
- Îmbunătățirea și accesibilizarea serviciilor locale medicale și de asistență socială în mediul rural;
- Introducerea, dezvoltarea unităților de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu;

M6.C.1/6C Dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole prin investiții în infrastructura locală de internet broadband pentru a crește gradul de interacțiune și comunicare inter și intra comunitară.

Promovarea unei dezvoltări echilibrate în vederea realizării coeziunii economice și sociale și adaptării la condițiile actuale de trai, a dus la necesitatea acordării unei atenții deosebite asupra dezvoltării sectorului digital.

Astfel, măsura își propune:

Atragerea companiilor, făcând posibile locurile de muncă prin internet, furnizarea de servicii sanitare de e-sănătate, e-administrație, e-guvernare, îmbunătățirea educației și a accesului la serviciile publice, facilitarea comunicării în teritoriu și creșterea transparenței administrației publice, reducerea costurilor alocate procedurilor birocratice și nu în ultimul rând să simplifice munca funcționarilor publici.

În perioada de implementare SDL GAL Codrii de Aramă a suportat 10 modificări, unele fiind corecturi materiale, modificări legislative și realocări financiare între Măsuri. Realocările financiare între măsuri au vizat nevoile identificate la nivel local și gradul de interes manifestat de solicitanții de proiecte. Aceste realocări au avut ca scop maximizarea utilizării fondurilor disponibile și atingerea indicatorilor de rezultat prevăzuți în strategie

Planul de finanțare al SDL Codrii de Aramă a fost realizat la scriere și a suferit modificări pe toată perioada de implementare, iar versiunea finală este una realistă, având în vedere provocările din teritoriul și necesitatea alinierii la reglementările europene și naționale. În ceea ce privește valoarea totală FEADR solicitată (1.743.453 Euro) aceasta se reflectă în suprafața teritoriului nostru (713,81 kmp), mărimea populației noastre (40.141 locuitori). Alocarea pe măsuri a fost făcută și ținând cont de punctele de vedere exprimate de persoanele prezente în timpul acțiunilor de animare/informare/consultare/ grupuri de lucru.

Ca urmare a bonusărilor suplimentare a GAL-urilor din data de 12.07.2021 respectiv 17.06.2022, Asociația Grupul pentru Dezvoltare Locală GAL Codrii de Aramă beneficiază de o suplimentare a alocării financiare a SDL FEADR + EURI. Astfel valoarea publică totală FEADR a crescut cu 145.947,00 euro, respectiv 364.714,67 euro și însumează un total de 2.134.619,09 euro.

Proporția stabilită inițial (20%) în cuantum de 435.861,31 euro, pentru cheltuielile de funcționare și animare se suplimentează (19,86%) în cuantum de 555.356,89 euro.

Suplimentar GAL Codrii de Aramă beneficiază de o suplimentare a alocării financiare a SDL cu 106.382,99 euro valoare EURI. Astfel valoarea publică totală FEADR + EURI a crescut cu 617.045 euro și însumează în total 2.796.358,97 euro.

Cheltuielile de funcționare ale G.A.L. Codrii de Aramă pentru implementarea SDL au fost stabilite a fi de 555.356,89 Euro, reprezentând 19,86 % din valoarea totală.

Stadiul implementării măsurilor din SDL la momentul redactării Raportului de evaluare:

Nr. crt.	Măsura	Alocare/măsură – valoric (euro) și procentual din total SDL	Nr. Proiecte contractate	Valoare proiecte contractate / pondere procentuala din alocare pe măsură
1	Măsura M1.B.1/1B - Încurajarea inițiativelor asociative pentru a crește gradul de reprezentare, informare și dezvoltare a afacerilor agricole	32.525,00 euro – 1,45%	1	32.525,00 euro – 100%
2	Măsura M1.C.1/1C - Creșterea nivelului de informare și a competențelor în domeniul managementului și organizării activităților agricole ale managerilor și lucrătorilor din ferme, prin acțiuni de formare profesională	51.582,82 euro – 2,30%	1	51.582,82 euro – 100%
3	Măsura M2.A.1/2A - Investiții în fermele agricole pentru creșterea competitivității afacerilor agricole, combaterea eroziunii și efectelor schimbărilor climatice prin investiții în activități de reducere a emisiilor gazelor cu efect de seră și protecția mediului, inclusiv prin înființarea de noi locuri de muncă	621.180,14 euro – 27,72%	7	620.137,16 euro – 99,83%
4	Măsura M3.A.1/3A - Creșterea transparenței și trasabilității procesului productiv agricol prin investiții privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare	3.000,00 – 0,01%	0	0 euro – 0%
5	Măsura M6.A.1/6A - Dezvoltarea sectorului non-agricol rural prin investiții inovative în crearea și dezvoltarea de activități în domeniul producției și serviciilor inclusiv prin înființarea de locuri de muncă	614.720,96 euro – 27,43%	8	614.252,68 euro – 99,92%
6	Măsura M6.B.1/6B - Creșterea coeziunii și responsabilității social-comunitare și culturale și a capacității UAT-urilor de a interveni și rezolva problemele comunității prin investiții în înființarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale, sociale, culturale și de intervenție	807.501,50 euro – 36,02%	13	807.498,39 euro – 99,99%

7	Măsura M6.C.1/6C - Dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole prin investiții în infrastructura locală de internet broadband pentru a crește gradul de interacțiune și comunicare inter și intra comunitară	110.491,66 euro – 4,93%	1	110.485,90 euro – 99,99%
Total		2.241.002,08 euro	31	2.236.481,95 euro – 99,79%

Logica intervenției SDL decurge din măsurile prezentate mai sus. Monitorizarea acestora este realizată prin intermediul indicatorilor de monitorizare (*tabelul de mai jos*) specifici domeniilor de intervenție.

Domenii de intervenție	Indicatori de monitorizare
1B	Numărul de operațiuni de cooperare sprijinite: minim 2 Alocare financiară pe măsură 32.525,00 euro.
1C	Numărul total de participanți la cursuri minim 250 Alocare financiară pe măsură 51.582,82 euro.
2A	Număr de exploatații/întreprinderi sprijinite: minim 3 și maxim 13 Alocare financiară pe măsură 621.180,14 euro.
3A	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin: minim 2 Alocare financiară pe măsură 3.000,00 euro
6A	Număr de locuri de muncă nou create prin implementarea proiectului: minim 6 Alocare financiară pe măsură 614.720,96 euro
6B	Populația netă care beneficiază de servicii îmbunătățite: populația din minim 2 UAT-uri. Numărul beneficiarilor de infrastructură îmbunătățită: populația din minim 2 UAT-uri. Alocare financiară pe măsură 807.501,50 euro
6C	Populația netă care beneficiază de servicii TIC: populația din teritoriul GAL. Alocare financiară pe măsură 110.491,66 euro

Strategia de Dezvoltare Locală a fost elaborată în perioada ianuarie – aprilie 2016, utilizând resurse umane și financiare externe prin accesarea submăsurii 19.1.

Obiectivele principale ale strategiei de dezvoltare locală a G.A.L. Codrii de Aramă au fost adoptate pornind de la constatările analizei diagnostic, activitățile de animare, consultare și ale grupurilor de lucru și cercetarea, și promovează parteneriatul, schimbul de cunoștințe, inovarea, abordarea integrată de jos în sus.

Obiectivele principale ale SDL sunt:

- ✓ Favorizarea competitivității agriculturii având ca priorități de dezvoltare rurală

P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale cu domeniile de intervenție

- 1B) consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite

- 1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier;

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, cu accent pe următoarele aspecte cu domeniile de intervenție

- 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole și domeniul de intervenție.

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură cu domeniul de intervenție;

- 3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale;

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale cu domeniile de intervenție:

- 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;
- 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;
- 6C) Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale.

Perioada de timp prevăzută pentru implementarea este decembrie 2016 – decembrie 2025.

Bugetul total acordat pentru implementarea SDL este de 2.796.358,97 euro.

Capitolul 4. Datele și metodologia de evaluare (descriere generală)

Aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare nu urmărește colectarea unui volum de date cât mai mare, ca scop în sine, ci, urmărește focalizarea pe acele date necesare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare (conform criteriilor de evaluare și indicatorilor) și evitarea pierderii în detalii și într-o abundență de informații.

Scopul evaluării este să detecteze aspectele cheie care trebuie și pot fi schimbate pentru creșterea relevanței, eficacității, eficienței, impactului strategiei, a plus-valorii metodei LEADER.

Au fost considerate utile următoarele opțiuni deoarece au fost necesare compromisuri privind aplicarea metodelor de evaluare, datorită resurselor limitate :

- triangularea surselor de informații este mai importantă decât triangularea metodelor de colectare a informațiilor;
- interviurile pot fi limitate la un număr minim, cu persoanele cheie;
- studiul documentelor poate fi redus prin înlocuirea sau completarea cu alte metode, acolo unde este posibil;
- relevanța datelor obținute prin tehnica sondajului de opinie nu poate fi compensată prin utilizarea altor metode și tehnici de evaluare, în schimb, compromisul poate fi făcut în privința dimensiunii chestionarului (reducerea numărului de întrebări din chestionar);

Având în vedere că majoritatea proiectelor prevăzute în cadrul SDL au fost finalizate, evaluarea s-a concentrat pe următoarele aspecte:

- analiza gradului de realizare a obiectivelor stabilite inițial și a contribuției proiectelor la dezvoltarea socio-economică a teritoriului;

- măsura în care rezultatele obținute corespund indicatorilor stabiliți și impactul pozitiv asupra comunității locale;
- identificarea bunelor practici generate de implementarea proiectelor și a elementelor inovative ce pot fi multiplicare în viitoarele perioade de programare.

În ceea ce privește progresul implementării, concluziile arată că, deși în fazele inițiale au existat dificultăți legate de ritmul de depunere și contractare, acestea au fost depășite printr-o implicare mai activă a GAL și prin creșterea gradului de informare și consiliere a beneficiarilor. Majoritatea proiectelor au fost implementate în termenii prevăzuți, iar acolo unde au apărut întârzieri sau dificultăți, beneficiarii au dovedit capacitatea de a identifica și aplica măsuri de corecție.

În raport cu planul de implementare inițial, rezultatele finale confirmă că progresul realizat a fost adecvat și suficient pentru atingerea obiectivelor propuse. Indicatorii de rezultat au fost atinși iar în unele cazuri chiar depășiți, ceea ce demonstrează eficiența intervențiilor și relevanța lor pentru nevoile comunității.

Experiența implementării SDL în perioada 2016–2025 evidențiază importanța unei comunicări constante cu beneficiarii, a flexibilității în ajustarea procedurilor și a sprijinului acordat pe tot parcursul ciclului de proiect. Aceste lecții reprezintă un punct de plecare valoros pentru pregătirea viitoarelor Strategii de Dezvoltare Locală, cu accent pe simplificarea proceselor, consolidarea capacității administrative a GAL și orientarea resurselor către domeniile cu cel mai mare potențial de impact.

Descrierea metodelor și tehnicilor de evaluare folosite, justificarea acestora, corelat cu fiecare întrebare de evaluare.

Descrierea elementelor cheie ale evaluării - întrebările de evaluare comune și specifice, criteriile de evaluare, indicatori.

Metodologia de evaluare

Metodologia utilizată pentru elaborarea Raportului de Evaluare a implementării SDL a fost adoptată în conformitate cu prevederile *Ghidului de Evaluare a SDL și precizările Biroului evaluare al MADR - DGDR- AM PNDR*, referitoare la *Temele de evaluare a implementării SDL* transmise către GAL Codrii de Aramă în data 21.09.2018 precum și a materialelor transmise în data de 23.06.2025 și presupune colectarea și analiza de date obținute prin metode de evaluare calitative și cantitative: **verificarea funcționării logicii de intervenție a strategiei; studiul/analiza documentelor; analiza datelor administrative, ancheta pe bază de nota telefonică, ancheta pe bază de chestionar, interviuri, analiza indicatorilor.**

Informații privind metodele de cuantificare a indicatorilor în vederea evaluării calității și a certitudinii datelor și identificarea eventualelor erori sau deficiente

Procesul de colectare și structurare a datelor într-un format adecvat pentru analiza statistică a presupus mai multe acțiuni de control pentru a se asigura ca bază de date pentru calculul indicatorilor este în conformitate cu regulile și constrângerile predefinite.

Utilizarea unui sistem de note telefonice și bază de date GAL s-au dovedit a fi avantajoase în scopul colectării datelor deoarece în acest mod s-a accelerat procesul, s-a minimizat nivelul de incoerență a informațiilor și a fost posibilă manipularea mai rapidă a datelor.

Utilizarea unui sistem de sondaj telefonic și bază de date GAL s-au dovedit de asemenea a fi avantajoase în scopul colectării datelor, deoarece în acest mod s-a accelerat procesul, s-a minimizat nivelul de incoerență a informațiilor și a fost posibilă manipularea mai rapidă a datelor, în general variabilele colectate cu sistemul de sondaj telefonic implementează mai multe verificări preliminare automate pentru a reduce la minimum erorile de tastare.

Procesul de colectare a datelor prin utilizarea notelor telefonice, a chestionarelor și a proceselor verbale în cadrul interviurilor a presupus din partea membrilor Comitetului de coordonare a evaluării SDL, implicarea în permanentă în asigurarea eficienței sistemului de colectare și a veridicității datelor precum și în monitorizarea îndeplinirii ratei de răspuns planificate.

Acțiunile desfășurate de echipa de evaluare au fost diversificate în funcție de prioritățile stabilite pentru fiecare perioadă a evaluării:

- asigurarea unei rate corespunzătoare de răspuns prin contactarea telefonică a beneficiarilor de proiecte GAL, a partenerilor GAL, a vectorilor de opinie a locuitorilor teritoriului GAL, și actualizarea zilnică a bazelor de date centralizatoare ale GAL în informațiile primite de la respondenți.
- coordonarea procesului de evaluare de către managerul GAL care a supervizat și verificat în permanentă activitatea de colectare a datelor cantitative cu scopul asigurării calității indicatorilor raportați.

Toate aceste activități ale Comitetului de coordonare a evaluării SDL au facilitat procedeul de colectare a datelor cantitative, pentru a se obține date corecte și relevante, atingându-se în același timp rata de răspuns planificată.

Descrierea principalelor limitări și constrângeri întâmpinate și a măsurilor adoptate pentru a le compensa. Tabelul următor ilustrează principalele limitări și constrângeri întâmpinate și a măsurilor adoptate pentru a le compensa:

Metodologia utilizată	Limitări și constrângeri întâmpinate	Măsuri luate pentru a le compensa
Cercetarea de birou respectiv studiul/analiza documentelor;	Disponibilitatea datelor secundare aflate în posesia GAL-ului și a UAT-urilor partenere a fost verificată prin analiza documentației existente. Spre deosebire de situația din 2018, când numărul redus de proiecte finalizate limita relevanța și consistența concluziilor, în prezent, toate proiectele aferente SDL sunt finalizate, inclusiv cele din domeniile de intervenție 6A (Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă) și 6B (Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale). Această evoluție a permis utilizarea completă a datelor disponibile și formularea unor analize mai robuste privind impactul și eficiența intervențiilor.	Limitările privind datele de monitorizare au fost corelate cu soluții corespunzătoare (de exemplu prin includerea de întrebări în machetele de chestionare telefonice care nu se limitează doar la necesarul de informații pentru calcularea indicatorilor de rezultat). S-au completat metodele cantitative cu metode de analiza calitative.
Ancheta pe bază de nota telefonică – analiza datelor din surse primare	Contactarea telefonică a beneficiarilor a facilitat completarea notelor de discuție și a asigurat o rată ridicată de răspuns, contribuind la obținerea unor informații detaliate și relevante pentru evaluare. Datele colectate prin interviuri și chestionare au acoperit întregul portofoliu de proiecte, oferind o imagine completă și fidelă asupra rezultatelor obținute și a impactului generat la nivelul teritoriului GAL Codrîi de Aramă.	În cazul utilizării acestei metode de evaluare nu au fost întâmpinate limitări sau constrângeri
Ancheta pe bază de chestionar – analiza datelor din surse primare	Ancheta pe bază de chestionar a beneficiarilor a continuat să fie un instrument eficient pentru completarea notelor de discuție și a permis obținerea unei rate ridicate de răspuns. Spre deosebire de situația din 2018, când proiectele se aflau în diferite stadii de implementare și nu au fost incluse în eșantion, în prezent toate aceste proiecte sunt finalizate și au fost analizate integral. Pentru beneficiarii din categoria UAT, Comitetul de coordonare a evaluării SDL a menținut recomandarea de colectare a datelor și de la nivelul beneficiarilor indirecti ai investițiilor (agenți economici, instituții locale, locuitori), iar această abordare a fost aplicată în mod sistematic. Astfel, pentru fiecare proiect finalizat au fost consultați cel puțin un beneficiar direct și un beneficiar indirect, ceea ce a permis obținerea unei perspective complete asupra efectelor generate de investițiile realizate prin SDL la nivelul comunităților.	În cazul utilizării acestei metode de evaluare nu au fost întâmpinate limitări sau constrângeri

Studiul de caz - interviul pe bază de proces verbal– analiza datelor din surse primare	Interviurile și studiile de caz, utilizate ca instrumente calitative în procesul de evaluare, au fost asociate în trecut cu limitări metodologice generate în principal de numărul redus de proiecte finalizate și de dificultățile privind disponibilitatea beneficiarilor sau a responsabililor de proiect. În prezent, aceste constrângeri au fost depășite, întrucât toate proiectele fost implementate și finalizate, ceea ce a permis realizarea unui număr mai mare de studii de caz și o diversificare a situațiilor analizate. Procesul de colectare, procesare și corelare a informațiilor s-a desfășurat în condiții mai bune, beneficiarii manifestând o disponibilitate sporită pentru colaborare. Astfel, interviurile și studiile de caz au contribuit la consolidarea bazei de date calitative, sporind atât reprezentativitatea, cât și validitatea concluziilor obținute.	Au fost necesare mai multe reprogramări ale vizitelor în teren.
--	---	---

Capitolul 5. Cadrul de evaluare. Răspunsuri la întrebările de evaluare.

În cadrul Raportului de Evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, sunt abordate 3 teme de evaluare și răspunsuri la întrebările de evaluare.

În conformitate cu metodologia de evaluare prezentată în Ghidul de Evaluare a SDL, fiecărei întrebări de evaluare i-au fost asociate unul sau mai multe criterii de evaluare

Tema de evaluare: Creșterea competitivității sectorului agricol prin investiții inovative				
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare	Indicatori:		Metodologia de colectare date
Creșterea competitivității sectorului agricol prin investiții inovative;	În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului O1 Creșterea competitivității sectorului agricol prin investiții inovative?	Asumați: Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare-minim 2; Numărul total al participanților instruiți - minim 250; Numărul de exploatații agricole /beneficiari sprijiniți - minim 3 și maxim 13; Suprafață totală agricolă (ha) - minim 10 ha; Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri / organizații de producători: minim 2;	Realizați: Numărul de operațiuni de cooperare sprijinite: 2 Numărul total al participanților instruiți: 250; Număr de exploatații /întreprinderi sprijinite: 7 cu un nr de locuri de muncă create: 18 Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri / organizații de producători: 0	Chestionar cu beneficiarii. Ancheta pe bază de nota telefonica. Cercetarea de birou respectiv studiul și analiza documentelor din monitorizare; Studiul de caz - interviul pe bază de proces verbal.

Tema de evaluare: Dezvoltarea echilibrată socială și economică a comunităților rurale, prin valorificarea resurselor locale				
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare	Indicatori		Metodologia de colectare date
Gradul de îmbunătățire a condițiilor economice și sociale la nivel local, ca urmare a valorificării resurselor locale.	În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului O2 Dezvoltarea echilibrată socială și economică a comunităților rurale, prin valorificarea resurselor locale?	Asumați: Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare – minim 2; Numărul total al participanților instruiți - minim 250; Numărul de exploatații agricole /beneficiari sprijiniți - minim 3 și maxim 13; Suprafață totală agricolă (ha) - minim 10 ha; Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri / organizații de producători: minim 2;	Realizați: Numărul de operațiuni de cooperare sprijinite: 2 Numărul total al participanților instruiți: 250; Număr de exploatații /întreprinderi sprijinite: 7 cu un nr de locuri de muncă create: 18 Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri / organizații de producători: 0 Numărul total de locuri de muncă create: 16	Chestionar cu beneficiarii. Studiul de caz - interviul pe bază de proces verbal Cercetarea de birou respectiv studiul și analiza documentelor din monitorizare; Ancheta pe bază de nota telefonica.

		Locuri de muncă create - minim 6. Populația netă care beneficiază de servicii îmbunătățite: populația din minim 2 UAT-uri respectiv 3.739 locuitori Numărul beneficiarilor de infrastructură îmbunătățită: populația din minim 2 UAT-uri. Populația netă care beneficiază de servicii TIC: populația din teritoriul GAL	Populație netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite: 39.581 din 12 UAT-uri. Un centru multifuncțional social înființat cu susținerea activității prin POCU Axa 5.2. Achiziția a 7 buldo excavatoare și 5 tractoare (+accesorii) pentru intervenții. Populația netă care beneficiază de servicii TIC: populația din teritoriul GAL.	
--	--	---	--	--

Tema de evaluare: Valoarea adăugată LEADER			
Criterii de evaluare	Întrebarea de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Guvernanță și capital social	În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Codrii de Aramă?	➤ Numărul de membri GAL: 63; ➤ Nr. întâlniri grupuri de lucru: peste 15; ➤ Nr. acțiuni de informare: peste 20; ➤ Grad de absorbție fonduri: 99,97%; ➤ Grad de plăți: 97,80 %.	Cercetarea de birou respectiv studiul și analiza documentelor din monitorizare; Studiul de caz - interviul pe bază de proces verbal. Chestionar cu beneficiarii. Ancheta pe bază de nota telefonica.

Capital cultural și identitate locală		➤ Nr. obiective culturale/sociale sprijinite: 1 centru multifuncțional; ➤ Nr. evenimente comunitare sprijinite: peste 10; ➤ Nr. întreprinderi locale cu produse/servicii noi: 8;	
Impact socio-economic		➤ Nr. proiecte finanțate: 31; ➤ Valoare totală contractată: 2.236.481,95 euro; ➤ Nr. locuri de muncă create: 34; ➤ Nr. utilaje achiziționate pentru infrastructura locală: 12;	

1. Guvernanță și capital social:

- Abordarea LEADER a intensificat colaborarea dintre membrii parteneriatului GAL Codrii de Aramă, implicând atât sectorul public (12 UAT-uri), cât și sectorul privat și societatea civilă (51 de parteneri în total).
- S-au desfășurat numeroase acțiuni de animare și informare (minim 20 sesiuni publice), ceea ce a contribuit la creșterea gradului de transparență și de participare a actorilor locali.
- Beneficiarii au menționat sprijinul acordat de echipa GAL pentru depunerea și implementarea proiectelor, consolidând încrederea în structura GAL.

Astfel, GAL a funcționat ca o structură viabilă și de încredere, sporind capacitatea administrativă locală și coeziunea socială.

2. Capital cultural și identitate locală:

- Intervențiile SDL au sprijinit infrastructura educațională și culturală (ex. construcția Centrului Multifuncțional), oferind comunității un spațiu modern pentru activități sociale și culturale.
- Prin proiectele de antreprenoriat non-agricol au fost promovate produse și servicii locale inovatoare, ceea ce a contribuit la punerea în valoare a resurselor și tradițiilor locale.
- Deși nu au fost finanțate proiecte specifice de patrimoniu sau gastronomie, activitățile sprijinite au consolidat indirect capitalul cultural (evenimente comunitare, dotări pentru educație și recreere).

Capitalul cultural a fost valorificat mai ales prin infrastructură și prin inițiative de antreprenoriat local, însă este nevoie de proiecte dedicate pentru promovarea gastronomiei, turismului și patrimoniului în perioada următoare.

3. Impact socio-economic:

- Au fost create 34 de locuri de muncă noi prin proiectele finanțate.
- S-au sprijinit 15 investiții noi în agricultură și non-agricol, contribuind la diversificarea economiei locale care au creat un număr de 34 de locuri de muncă.
- Populația din toate cele 12 UAT-uri a beneficiat de infrastructură îmbunătățită (educațională, socială și TIC).

- Sprijinul pentru microîntreprinderi a condus la inițiative inovative și la creșterea atractivității zonelor rurale.

Strategia a avut un impact pozitiv clar asupra ocupării, diversificării economiei și îmbunătățirii serviciilor, contribuind la creșterea calității vieții și la reducerea disparităților rurale.

Capitolul 5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL

Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Măsuri SDL	Buget alocat inițial	Buget alocat la momentul evaluării	Plăți efectuate raportat la bugetul inițial	Eficacitate financiară
M1.B.1/1B - Încurajarea inițiativelor asociative pentru a crește gradul de reprezentare, informare și dezvoltare a afacerilor agricole	52.311,78 euro	32.525,00 euro	24.525,00 euro	46,88%
M1.C.1/1C - Creșterea nivelului de informare și a competențelor în domeniul managementului și organizării activităților agricole ale managerilor și lucrătorilor din ferme, prin acțiuni de formare profesională	58.124,19 euro	51.582,82 euro	51.582,82 euro	88,75%
M2.A.1/2A - Investiții în fermele agricole pentru creșterea competitivității afacerilor agricole, combaterea eroziunii și efectelor schimbărilor climatice prin investiții în activități de reducere a emisiilor gazelor cu efect de seră și protecția mediului, inclusiv prin înființarea de noi locuri de muncă	755.614,51 euro	621.180,14 euro	620.137,16 euro	82,07%
M3.A.1/3A - Creșterea transparenței și trasabilității procesului productiv agricol prin investiții privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare	43.593,14 euro	3.000,00 euro	0	0

M6.A.1/6A - Dezvoltarea sectorului non-agricol rural prin investiții inovative în crearea și dezvoltarea de activități în domeniul producției și serviciilor inclusiv prin înființarea de locuri de muncă	376.080,98 euro	614.720,96 euro	610.303,15 euro	162,28%
M6.B.1/6B - Creșterea coeziunii și responsabilității social-comunitare și culturale și a capacității UAT-urilor de a interveni și rezolva problemele comunității prin investiții în înființarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale, sociale, culturale și de intervenție	326.948,58 euro	807.501,50 euro	807.498,36 euro	246,98%
M6.C.1/6C - Dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole prin investiții în infrastructura locală de internet broadband pentru a crește gradul de interacțiune și comunicare inter și intra comunitară	130.779,43 euro	110.491,66 euro	108.491 euro	82,96%
Total: 2025	1.743.452,61 euro	2.241.002,08 euro	2.222.537,49 euro	127,48%

Această valoare arată că măsurile implementate în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) au generat rezultate economice peste nivelul resurselor financiare utilizate.

Prin urmare, un procent de peste 100% demonstrează că rezultatele obținute depășesc așteptările inițiale, iar politicile și acțiunile derulate în cadrul SDL au avut un impact pozitiv și eficient din punct de vedere financiar.

Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție:

Domeniu de intervenție		Eficacitate	
Prioritate / Domeniu de intervenție	Obiectiv / Indicator planificat	Rezultat realizat	Grad de realizare (%)
P1 – DI 1B	Minim 2 operațiuni de cooperare	2 operațiuni sprijinite;	100%
P1 – DI 1C	250 participanți la cursuri	250 participanți + 60 informați;	100%
P2 – DI 2A	3–13 exploatații sprijinite	7 proiecte implementate, 18 locuri de muncă;	100%
P3 – DI 3A	Minim 2 exploatații sprijinite	0 proiecte implementate;	0%
P6 – DI 6A	Minim 6 locuri de muncă create	8 proiecte, 16 locuri de muncă;	100%+
P6 – DI 6B	Beneficiari în min. 2 UAT-uri	13 proiecte, 1 centru multifuncțional;	100%
P6 – DI 6C	Populația GAL beneficiază servicii e-guvernare și de servicii TIC	1 proiect implementat, 1 reziliat;	100%

La nivelul Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL), eficacitatea implementării măsurilor pe domenii de intervenție a fost una ridicată. Din totalul de șapte măsuri prevăzute în SDL, șase au fost implementate integral, în proporție de 100%, ceea ce reflectă o capacitate foarte bună de planificare, coordonare și execuție la nivelul Grupului de Acțiune Locală și al beneficiarilor implicați. Rezultatele obținute confirmă faptul că majoritatea obiectivelor specifice stabilite prin SDL au fost atinse, contribuind în mod direct la dezvoltarea economică, socială și infrastructura din teritoriu. Implementarea completă a celor șase măsuri demonstrează un grad ridicat de eficacitate operațională și o valorificare optimă a resurselor financiare disponibile.

Singura măsură care nu a fost implementată este cea aferentă schemelor de calitate, din cauza interesului scăzut manifestat la nivel local, a dificultăților de eligibilitate sau a constrângerilor administrative și tehnice asociate acestui tip de intervenție. Cu toate acestea, neimplementarea acestei măsuri nu a afectat în mod semnificativ impactul general al strategiei, dat fiind că restul măsurilor au asigurat o acoperire amplă a nevoilor identificate în teritoriu.

În ansamblu, se poate concluziona că eficacitatea SDL pe domenii de intervenție este una foarte bună, confirmând o rată de implementare de aproximativ 85,7% (6 din 7 măsuri) și un grad de atingere a obiectivelor de peste 100% pentru măsurile realizate.

Capitolul 6. Răspunsuri la întrebările de evaluare

Răspuns la întrebarea de evaluare

În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului O1 Creșterea competitivității sectorului agricol prin investiții inovative?

Au fost aplicate un număr de 34 de chestionare, 15 interviuri și analizate rapoartele de monitorizare precum și documente relevante privind implementarea SDL.

Considerăm obiectivul îndeplinit prin, realizarea a două operațiuni de cooperare, instruirea și perfecționarea unui nr de 250 de persoane ca manager de fermă și 60 de persoane informate, precum și finanțarea unui număr de 7 proiecte pentru dezvoltare ferme care au produs 18 locuri de muncă.

Răspuns la întrebarea de evaluare

În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului O2 Dezvoltarea echilibrată socială și economică a comunităților rurale, prin valorificarea resurselor locale?

Au fost aplicate un număr de 46 de chestionare, 15 interviuri pe bază de notă telefonică, 12 studii de caz - interviul pe bază de proces verbal și analizate rapoartele de monitorizare precum și documente relevante privind implementarea SDL.

Considerăm obiectivul îndeplinit prin finanțarea unui număr de 8(opt) proiecte care au produs 16 locuri de muncă, achiziția a 12 utilaje pentru lucrări de utilitate publică, construcția unui centru multifuncțional și achiziția de echipamente IT pentru creșterea gradului de informare a populației prin utilizarea unei infrastructuri digitale moderne, dar și facilitarea accesului cetățenilor la soluții digitale prin amplasarea display-urilor interactive în cadrul primăriilor partenere.

Răspuns la întrebarea de evaluare

În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL Codrii de Aramă?

Abordarea LEADER a avut și are un rol esențial în asigurarea valorii adăugate la nivelul teritoriului GAL Codrii de Aramă, prin modul său specific de implementare bazat pe parteneriat local, implicare comunitară și inovare adaptată contextului rural. Prin aplicarea principiilor LEADER, GAL-ul a reușit să genereze o dinamică locală de dezvoltare care a depășit simpla alocare de fonduri, transformând măsurile în procese sustenabile și integrate.

Principalele modalități prin care abordarea LEADER a asigurat valoare adăugată sunt:

- Abordarea „de jos în sus”, care a permis implicarea directă a actorilor locali în identificarea nevoilor, stabilirea priorităților și definirea proiectelor, asigurând o aliniere reală între strategie și specificul teritoriului;
- Parteneriatul public–privat–societate civilă, care a contribuit la consolidarea cooperării între sectoare, la crearea unui climat favorabil investițiilor și la dezvoltarea unei rețele locale active;
- Inovația locală, manifestată prin proiecte care au introdus noi metode de valorificare a resurselor locale, digitalizare în activitățile economice și culturale cu caracter unic pentru zonă;

- Întărirea capacității administrative și strategice a GAL-ului, care a devenit un actor local de referință, capabil să mobilizeze resurse, să ofere consultanță și să coordoneze procese complexe de dezvoltare rurală.

Astfel, se poate concluziona că abordarea LEADER a condus într-o mare măsură la asigurarea valorii adăugate în teritoriu, prin stimularea participării, consolidarea capacităților locale și generarea unui proces de dezvoltare sustenabil, construit pe colaborare, inovație și identitate locală.

Capitolul 7. Factorii de succes și insucces

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) a GAL Codrii de Aramă a fost influențată, în perioada 2016–2025, de un ansamblu de factori interni și externi. În acest capitol se urmărește identificare și analizarea principalilor factori care au contribuit la succesul sau, dimpotrivă, au limitat eficiența și eficacitatea intervențiilor.

✚ *Factori interni din cadrul GAL Codrii de Aramă*

✚ **Factori interni pozitivi: Capacitatea tehnică a echipei GAL**

Un factor esențial al succesului implementării SDL a fost capacitatea și implicarea echipei GAL Codrii de Aramă. Echipa a demonstrat profesionalism, adaptabilitate și o bună înțelegere a cerințelor programului, ca rezultat al participării constante la sesiuni de formare și instruire. Participarea la cursuri de specialitate a contribuit la dezvoltarea competențelor tehnice și manageriale, permițând o aplicare corectă și eficientă a metodologiei LEADER.

Relația bună cu beneficiarii

Un alt factor important a fost colaborarea deschisă și constructivă cu beneficiarii și partenerii locali. Echipa GAL a menținut un dialog permanent cu cei interesați, oferind informații clare și asistență pe tot parcursul implementării. Beneficiarii au apreciat în mod deosebit disponibilitatea echipei GAL de a oferi îndrumare, consiliere și asistență personalizată pe tot parcursul procesului de elaborare și depunere a proiectelor. Interacțiunea directă, răspunsurile prompte la solicitări, precum și organizarea de întâlniri, sesiuni de informare și suport individualizat au contribuit semnificativ la creșterea încrederii și la consolidarea parteneriatului cu actorii locali. Această abordare proactivă a avut un impact pozitiv asupra calității proiectelor depuse și a stimulat participarea unui număr tot mai mare de solicitanți eligibili.

Transparență și claritate în procedură

Transparența a reprezentat un principiu constant al activității noastre. Toate documentele relevante – apeluri de selecție, liste de proiecte, rapoarte și decizii – au fost publicate în mod regulat pe site-ul GAL, asigurând accesul liber la informație și încrederea comunității în corectitudinea procesului de selecție. În ansamblu, succesul a fost determinat de implicarea activă a echipei, colaborarea eficientă cu actorii locali, precum și de transparența și responsabilitatea în toate etapele implementării strategiei.

✚ **Factori interni negativi:**

Pe parcursul implementării SDL, s-au înregistrat și anumite dificultăți de natură internă, care au influențat, într-o măsură limitată, eficiența proceselor de lucru. Un prim aspect a fost fluctuația de personal și redistribuirea responsabilităților în cadrul echipei, care au condus, pe alocuri, la întârzieri în derularea anumitor activități administrative și la o perioadă de adaptare pentru noii membri ai echipei. În anumite

etape, lipsa unui sistem intern complet digitalizat de gestionare a documentelor a îngreunat accesul rapid la informații și corelarea datelor.

Aceste aspecte au fost însă identificate și gestionate treptat, printr-o mai bună planificare internă, prin participarea continuă la instruirii și prin adaptarea procedurilor de lucru la nevoile curente ale echipei și ale beneficiarilor.

✚ *Factori externi - din afara GAL-ului*

✚ **Factori externi pozitivi: Interes crescut din partea autorităților locale**

Un element determinant a fost interesul crescut manifestat de autoritățile publice locale față de inițiativele și proiectele derulate în cadrul GAL. Implicarea acestora în promovarea apelurilor de selecție, în identificarea nevoilor comunitare și în susținerea beneficiarilor a facilitat o mai bună corelare între prioritățile locale și obiectivele strategiei. Colaborarea constantă cu administrațiile locale a consolidat parteneriatele și a contribuit la crearea unui climat favorabil implementării SDL.

Nevoile reale ale comunităților

De asemenea, măsurile propuse prin strategie au fost bine aliniate la nevoile reale ale comunității, ceea ce a determinat un nivel ridicat de interes din partea potențialilor beneficiari. Corelarea între prioritățile locale și intervențiile prevăzute a permis o absorbție eficientă a fondurilor și o diversitate de proiecte cu impact direct asupra dezvoltării economice și sociale a teritoriului.

Suportul Autorității de Management PNDR și AFIR

Un alt factor pozitiv l-a constituit suportul instituțional acordat de autoritățile centrale, în special PNDR și AFIR, care au oferit îndrumare metodologică, clarificări și sprijin constant în etapele de verificare și implementare. Acest cadru de cooperare a contribuit la asigurarea unei interpretări unitare a reglementărilor și la soluționarea promptă a eventualelor dificultăți tehnice. În ansamblu, implicarea autorităților locale, relevanța măsurilor pentru comunitate și sprijinul instituțional constant au reprezentat factori externi esențiali care au facilitat implementarea eficientă și coerentă a SDL.

✚ **Factori externi negativi: Întârzieri în lansarea ghidurilor și a apelurilor naționale**

Un prim aspect important a fost reprezentat de întârzierile în lansarea ghidurilor și a apelurilor naționale, care au afectat calendarul de implementare al SDL. Aceste decalaje au determinat reprogramări succesive ale apelurilor locale și o prelungire a etapelor de selecție și contractare a proiectelor. În consecință, anumite obiective planificate inițial au fost atinse într-un ritm mai lent decât cel estimat.

Birocrație excesivă și instabilitate legislativă

Birocrația excesivă și complexitatea procedurilor administrative au constituit o provocare semnificativă atât pentru echipa GAL, cât și pentru beneficiarii privați și publici. Volumul mare de documente solicitate, precum și necesitatea actualizării frecvente a formularelor și instrucțiunilor au îngreunat procesul de depunere și verificare a proiectelor, generând întârzieri și efort suplimentar în implementare.

Beneficiari care au renunțat la implementarea proiectelor

Totodată, s-a constatat că anumite proiecte selectate au fost retrase de beneficiari, din diverse motive – dificultăți în asigurarea cofinanțării, modificări ale contextului economic sau lipsa capacității administrative necesare pentru implementare. Aceste retrageri au afectat gradul de contractare și dinamica generală a portofoliului de proiecte.

În ansamblu, factorii externi de natură procedurală, administrativă și legislativă au avut un impact asupra ritmului de implementare a strategiei, însă au fost gestionați printr-o comunicare permanentă cu autoritățile competente și prin adaptarea flexibilă a planului de acțiune al GAL.

Analiza factorilor de succes și insucces relevă faptul că implementarea SDL a fost rezultatul unui efort comun între echipa GAL, autoritățile locale, instituțiile partenere și comunitatea teritorială. În ciuda dificultăților de natură administrativă, legislativă sau operațională, activitatea s-a desfășurat în mod transparent, responsabil și adaptat la nevoile reale ale teritoriului.

Capitolul 8. Concluzii și recomandări

Concluziile evaluării

Evaluarea realizată reflectă progresul implementării strategiei la data de 29.09.2025, dată până la care au fost contractate un număr de 31 de proiecte care sunt finanțate prin 6 din cele 7 măsuri prevăzute în SDL GAL Codrii de Aramă.

Din evaluare a reieșit că logica de intervenție a SDL este relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare al teritoriului, dar și că aceasta este coerentă. S-au obținut unele beneficii datorită metodei LEADER (actorii locali percep o îmbunătățire mare privind gradul de îmbunătățire a capitalului social și a guvernancei la nivel local, dar și cu privire la rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării acestor metode). S-au identificat factori interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute, ca de ex. procesul legislativ (modificările Codului fiscal politici guvernamentale), întârzieri în evaluarea proiectelor la AFIR, avize, proceduri, servicii, nivelul de educație/instruire a populație, lipsa de experiență a unor potențiali beneficiari, capacitatea beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar, numărul redus al proiectanților în zonă, lipsa personalului calificat în execuția de lucrări cu tehnici și materiale locale/tradiționale. Din evaluare a reieșit și că SDL sprijină în măsură mare dezvoltarea locală în zonele rurale.

Se constată de asemenea faptul că gradul de dezvoltare economică și îmbunătățirea condițiilor de trai a populației din teritoriul GAL Codrii de Aramă prin activitățile prevăzute în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală este unul mare, majoritatea persoanelor chestionate afirmând că prin proiectele depuse, GAL Codrii de Aramă contribuie pozitiv la dezvoltarea locală prin sprijinul acordat atât mediului privat cât și mediului public, beneficiarii căpătând încredere să depună proiecte în sesiunile ce vor urma.

Pentru a stimula și a motiva potențialii beneficiari/investitori GAL Codrii de Aramă a organizat activități de informare și evenimente de promovare. S-a constatat faptul că interesul față de accesarea fondurilor europene, prin intermediul GAL în urma activităților desfășurate de acesta, este unul ridicat, majoritatea persoanelor chestionate afirmând faptul că datorită exemplelor de bune practici ale proiectelor finanțate prin GAL Codrii de Aramă au căpătat încredere în această asociație și au accesat proiecte prin intermediul ei.

În implementarea SDL au fost întâmpinate dificultăți procedurale și administrative care au încetinit lansarea măsurilor de finanțare previzionate și finalizarea proiectelor contractate. S-a constatat faptul că

percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER s-a îmbunătățit semnificativ datorită: sprijinului primit din partea reprezentanților GAL, AM-PNDR, AFIR, OJFIR în derularea implementării proiectelor, colaborării strânse cu echipa GAL, comunicării efective și eficiente, și gradului ascendent de participare a tuturor părților interesate în conceperea și implementarea abordării „de jos în sus”. În urma chestionării actorilor locali s-a concluzionat faptul că prin intermediul aplicării metodei LEADER s-au îmbunătățit rezultatele implementării SDL.

Recomandări

Pentru atingerea obiectivelor propuse în SDL recomandăm: anunțarea și promovarea lansării sesiunilor de apeluri cu suficient timp înainte de deschiderea sesiunii, astfel încât potențialii beneficiari să poată pregăti documentația tehnică necesară pentru a solicita sprijinul necesar, realizarea unui efort suplimentar cu privire la îmbunătățirea cunoștințelor beneficiarilor, creșterea atractivității măsurilor din SDL, scurtarea timpului de evaluare a proiectelor, identificarea și promovarea celor mai bune practici (proiecte de succes). Realizarea și promovarea unei analize specifice și aprofundate cu privire la modul în care metoda LEADER a contribuit la dezvoltarea capitalului social și la îmbunătățirea guvernantei locale.

De asemenea se recomandă realizarea de actualizări ale analizelor privind potențialul teritoriului, nevoile comunității, inclusiv din perspectiva activităților locale și a participării actorilor cheie locali. Pentru creșterea beneficiilor datorate metodei LEADER recomandăm: creșterea calității interacțiunilor dintre actorii locali și furnizorii de resurse externi sau partenerii instituționali, organizarea actorilor locali în diferite forme de parteneriate, rețele, lobby-uri, grupuri de interese și de solidaritate pentru a accesa fonduri europene, sensibilizarea cu privire la identitățile locale și la imaginea sau reputația zonei, favorizarea și încurajarea tinerei generații să își coreleze perspectivele viitoare cu o viziune a zonei în care trăiesc, implicarea diferiților actori (actorilor publici, privați, civili) într-un mod dinamic și interactiv de învățare socială, lărgirea grupului de potențiali beneficiari, o mobilizare locală sporită și încurajarea indirectă a non-beneficiarilor de a participa la procesul de dezvoltare locală.

Lecțiile învățate sunt următoarele:

1. Deși Strategia de Dezvoltare Locală a Asociației GAL Codrii de Aramă este una structurată și adaptată nevoilor teritoriului, periodic a fost necesară actualizarea acesteia.
2. O Strategie cu măsuri atipice și inovative este mai greu de implementat față de o strategie cu măsuri standard.
3. Proiectele inovative crează dificultăți în evaluare, implementare și monitorizare.
4. Activitatea GAL Codrii de Aramă este evaluată periodic pentru a vedea ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, ce anume putem face pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor.
5. Va trebui pus un accent deosebit pe creșterea calității interacțiunilor dintre actorii locali și furnizorii de resurse externi sau partenerii instituționali, organizarea actorilor locali în diferite forme de parteneriate, rețele, lobby-uri, grupuri de interese și de solidaritate pentru a accesa fonduri europene, sensibilizarea cu privire la identitățile locale și la imaginea sau reputația zonei, favorizarea și încurajarea tinerei generații să își coreleze perspectivele viitoare cu o viziune a zonei în care trăiesc, implicarea diferiților actori într-un mod dinamic și interactiv de învățare socială, lărgirea grupului de potențiali beneficiari, o mobilizare locală sporită și încurajarea indirectă a non-beneficiarilor de a participa la procesul de dezvoltare locală.

COMPONENTA COMITETULUI DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII SDL

Președinte GAL – coordonator comitet de evaluare a implementării SDL –

Gîngă Sorin Marian

Comitetul de evaluare: **Păun Cristina**

Toma Alexandra Mihaela

Gorbănescu Anda